

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 6. juli 2016
(OR. en)

9389/16

**Interinstitutionel sag:
2012/0340 (COD)**

**TELECOM 89
CONSOM 117
MI 374
CODEC 728**

LOVGIVNINGSMÆSSIGE RETSAKTER OG ANDRE INSTRUMENTER

Vedr.: Rådets førstebehandlingsholdning med henblik på vedtagelse af EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV om tilgængeligheden af offentlige organers websteder og mobilapplikationer

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU) 2016/...

af ...

om tilgængeligheden af offentlige organers websteder og mobilapplikationer

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 114, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹,

efter høring af Regionsudvalget,

efter den almindelige lovgivningsprocedure², og

ud fra følgende betragtninger:

¹ EUT C 271 af 19.9.2013, s. 116.

² Europa-Parlamentets holdning af 26.2.2014 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets førstebehandlingsholdning af ... (endnu ikke offentliggjort i EUT). Europa-Parlamentets holdning af ... (endnu ikke offentliggjort i EUT).

- (1) Udviklingen hen imod et digitalt samfund giver brugerne nye muligheder for at få adgang til oplysninger og tjenesteydelser. Udbydere af oplysninger og tjenesteydelser såsom offentlige organer benytter i stigende grad internettet til online at frembringe, indsamle og formidle en bred vifte af oplysninger og tjenesteydelser, som er væsentlige for offentligheden.
- (2) I dette direktiv bør ved tilgængelighed forstås de principper og teknikker, som der skal tages højde for i forbindelse med udformning, udvikling, vedligeholdelse og opdatering af websteder og mobilapplikationer, med henblik på at gøre dem mere tilgængelige for brugerne, navnlig personer med handicap.
- (3) Det hurtigt voksende marked for at gøre digitale produkter og tjenesteydelser mere tilgængelige omfatter en række økonomiske aktører såsom aktører, der udvikler websteder eller softwareværktøjer til at udvikle, administrere og teste websider eller mobilapplikationer, aktører, der udvikler brugeragenter såsom webbrowsere og tilhørende teknologiske hjælpemidler, aktører, der gennemfører certificeringstjenester og aktører, der udbyder kurser.
- (4) Som understreget i Kommissionens meddelelse af 19. maj 2010 med titlen "En digital dagsorden for Europa" bør offentlige myndigheder medvirke til at fremme markeder for onlineindhold. Offentlige myndigheder kan stimulere indholdsmarkeder ved at stille oplysninger fra den offentlige sektor til rådighed på gennemsigtige, effektive og ikkediskriminerende vilkår. Dette er en vigtig kilde til potentiel vækst i innovative onlinetjenester.

- (5) Flere medlemsstater har vedtaget foranstaltninger baseret på internationalt udbredte retningslinjer for udformning af tilgængelige websteder, men disse foranstaltninger relaterer sig ofte til forskellige udgaver af eller overholdelsesniveauer i disse retningslinjer, eller har indført tekniske forskelle for så vidt angår tilgængelige websteder på nationalt plan.
- (6) Udbydere af tilgængelige websteder og mobilapplikationer samt software og teknologi i forbindelse hermed omfatter en lang række små og mellemstore virksomheder (SMV'er). Disse udbydere og særlig SMV'er afskrækkes fra at iværksætte forretningsprojekter uden for deres hjemmemarked. På grund af forskelle mellem medlemsstaterne for specifikationer og regler vedrørende webtilgængelighed hæmmes udbydernes konkurrenceevne og vækst af de ekstra omkostninger, der er forbundet med udvikling og markedsføring af produkter og tjenesteydelser vedrørende webtilgængelighed på tværs af grænserne.
- (7) På grund af begrænset konkurrence oplever indkøbere af websteder og mobilapplikationer og tilknyttede produkter og tjenesteydelser høje priser på levering af ydelser, eller afhængighed af en enkelt leverandør. Leverandører foretrækker ofte varianter af proprietære "standarder", hvilket hæmmer efterfølgende muligheder for interoperabilitet mellem brugeragenter og adgang til websteders og mobilapplikationers indhold overalt i Unionen. Uensartede nationale regler reducerer de fordele, der kan opnås ved at dele erfaringer med nationale og internationale fagfæller som reaktion på den samfundsmæssige og teknologiske udvikling.
- (8) Inden for en harmoniseret ramme bør de virksomheder, der udformer og udvikler websteder og mobilapplikationer, stå over for færre hindringer for at drive virksomhed på det indre marked, og omkostningerne for offentlige organer og andre, der køber produkter og tjenesteydelser vedrørende websteders og mobilapplikationers tilgængelighed, bør nedbringes.

- (9) Dette direktiv har som mål at sikre, at offentlige organers websteder og mobilapplikationer gøres mere tilgængelige på grundlag af fælles tilgængelighedskrav. For at afhjælpe opsplitningen af det indre marked er det nødvendigt indbyrdes at tilnærme nationale foranstaltninger på EU-plan på grundlag af de aftalte tilgængelighedskrav til offentlige organers websteder og mobilapplikationer. Dette vil mindske usikkerheden blandt udviklerne og fremme interoperabilitet. Anvendelsen af tilgængelighedskrav, der er teknologineutrale, vil ikke hæmme innovation og kan endda stimulere den.
- (10) En indbyrdes tilnærmelse af nationale foranstaltninger bør også gøre det muligt for offentlige organer og virksomheder i Unionen at opnå økonomiske og samfundsmæssige fordele ved, at onlinetjenester og mobile tjenester når ud til flere borgere og kunder. Dette bør styrke det indre markeds potentiale for produkter og tjenesteydelser vedrørende websteders og mobilapplikationers tilgængelighed. Den deraf følgende markedsvækst bør gøre det muligt for virksomheder at bidrage til økonomisk vækst og jobskabelse i Unionen. Styrkelse af det indre marked bør gøre det mere attraktivt at foretage investeringer i Unionen. Offentlige organer vil nyde godt af lavere priser på produkter og tjenesteydelser vedrørende webtilgængelighed.
- (11) Borgerne vil nyde godt af bredere adgang til offentlige tjenester via websteder og mobilapplikationer og vil modtage tjenesteydelser og oplysninger, der letter deres hverdag og udøvelse af rettigheder i hele Unionen, navnlig deres ret til at færdes og opholde sig frit på Unionens område, deres etableringsfrihed og deres frie udveksling af tjenesteydelser.

- (12) Ved henholdsvis at ratificere og indgå De Forenede Nationers konvention om rettigheder for personer med handicap, der blev vedtaget den 13. december 2006 ("FN-konventionen"), har flertallet af medlemsstater og Unionen forpligtet sig til at træffe passende foranstaltninger til at sikre, at personer med handicap på lige fod med andre har adgang til bl.a. informations- og kommunikationsteknologi og -systemer, til at udvikle, udbrede kendskabet til og overvåge gennemførelsen af minimumsstandarder og vejledninger for tilgængelighed af faciliteter og tjenesteydelser, der er åbne for eller stilles til rådighed for offentligheden, og til at fremme adgang for personer med handicap til nye informations- og kommunikationsteknologier og -systemer, herunder internettet, og har forpligtet sig til at afstå fra at tage del i nogen handling eller praksis, som er uforenelig med den nævnte konvention, og at sikre, at offentlige myndigheder og institutioner handler i overensstemmelse med den. FN-konventionen fastsætter også, at udformningen af produkter, omgivelser, ordninger og tjenesteydelser bør sikre, at de i videst muligt omfang kan anvendes af alle uden behov for tilpasning eller særlig udformning. Sådant "universelt design" bør ikke udelukke hjælpemidler til særlige grupper af personer med handicap, når der er behov derfor. I henhold til FN-konventionen omfatter personer med handicap personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med andre barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

- (13) Kommissionens meddelelse af 15. november 2010 med titlen "Den europæiske handicapstrategi 2010-2020: et nyt tilsagn om et Europa uden barrierer" bygger på FN-konventionen og har til formål at fjerne barrierer, der forhindrer personer med handicap i at deltage i samfundslivet på lige fod med andre. Den udpeger aktioner, som skal iværksættes, inden for en række højt prioriterede områder, herunder tilgængelighed af informations- og kommunikationsteknologi og -systemer, og dens formål er at sikre tilgængelighed i forbindelse med varer, tjenester (herunder offentlige tjenester), og hjælpemidler for handicappede.
- (14) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013¹ og (EU) nr. 1304/2013² indeholder bestemmelser om tilgængelighed for informations- og kommunikationsteknologi (IKT). De omhandler dog ikke de særlige forhold i forbindelse med websteders eller mobilapplikationers tilgængelighed.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 af 17. december 2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 320).

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1304/2013 af 17. december 2013 om Den Europæiske Socialfond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1081/2006 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 470).

- (15) Horisont 2020 - rammeprogrammet for forskning og innovation oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1291/2013¹ støtter forskning og udvikling inden for teknologiske løsninger på tilgængelighedsproblemer.
- (16) I sin meddelelse af 15. december 2010 med titlen "Den europæiske handlingsplan for e-forvaltning 2011-2015 Intelligent, bæredygtig og innovativ offentlig forvaltning ved hjælp af it" opfordrede Kommissionen til, at der udvikles e-forvaltningstjenester, der sikrer inklusion og tilgængelighed. Dette omfatter foranstaltninger til at mindske kløften med hensyn til brug af IKT og fremme brugen af IKT for at undgå udelukkelse og således sikre, at alle brugere kan få det optimale udbytte af de foreliggende muligheder. I sin meddelelse af 19. april 2016 med titlen "EU-handlingsplan for e-forvaltning 2016-2020 Fremskyndelse af forvaltningernes digitale omstilling" fastholder Kommissionen vigtigheden af inklusion og tilgængelighed.
- (17) I den digitale dagsorden for Europa meddelte Kommissionen, at den offentlige sektors websteder bør være fuldt tilgængelige i 2015, hvilket afspejler Rigaministererklæringen af 11. juni 2006.
- (18) Kommissionen fremhævede i den digitale dagsorden for Europa, at der var behov for en samordnet indsats for at sikre, at nyt elektronisk indhold var fuldt tilgængeligt for personer med handicap, for at øge livskvaliteten for Europas borgere gennem blandt andet lettere adgang til offentlige tjenesteydelser og kulturelt indhold. Den opfordrede også til at lette aftalememorandummet om digital adgang for personer med handicap.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1291/2013 af 11. december 2013 om Horisont 2020 – rammeprogram for forskning og innovation (2014-2020) og om ophævelse af afgørelse nr. 1982/2006/EF (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 104).

- (19) Websteders og mobilapplikationers indhold omfatter både tekstlige og ikke tekstlige oplysninger, dokumenter og formularer, som kan downloades, samt tovejsinteraktion, f.eks. udfyldning af digitale formularer og gennemførelse af autentifikations-, identifikations- og betalingsprocesser.
- (20) De i dette direktiv fastsatte tilgængelighedskrav bør ikke anvendes på indhold, der udelukkende ligger på mobile enheder, eller brugeragenter til mobile enheder, som er udviklet til lukkede brugergrupper eller med henblik på særlig anvendelse i bestemte miljøer, og som ikke udbydes til og anvendes af store dele af offentligheden.
- (21) Dette direktiv berører ikke Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU¹, særlig artikel 42, og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/25/EU², særlig artikel 60, som kræver, at ved alle indkøb, der er beregnet til anvendelse af fysiske personer, hvad enten det er offentligheden eller personale ved den ordregivende myndighed, skal de tekniske specifikationer undtagen i behørigt begrundede tilfælde fastsættes således, at der tages hensyn til kriterier vedrørende adgangsmuligheder for personer med handicap eller design for samtlige brugere.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 65).

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/25/EU af 26. februar 2014 om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester og om ophævelse af direktiv 2004/17/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 243).

- (22) I betragtning af manglen på automatiserede eller effektive og let anvendelige midler til at gøre visse typer offentliggjort indhold tilgængeligt og for at begrænse dette direktivs anvendelsesområde til indhold af websteder og mobilapplikationer, som faktisk kontrolleres af offentlige organer, fastsætter dette direktiv bestemmelser om midlertidig eller permanent udelukkelse af visse typer indhold af websteder eller mobilapplikationer fra sit anvendelsesområde. Disse udelukkelser bør i forbindelse med revision af dette direktiv genovervejes i lyset af den fremtidige teknologiske udvikling.
- (23) Retten for personer med handicap og ældre til at deltage og blive integreret i samfundslivet og det kulturelle liv i Unionen er uløseligt forbundet med tilgængelige audiovisuelle medietjenester. Denne ret kan imidlertid bedre udvikles i forbindelse med EU-sektorspecifik lovgivning eller lovgivning med fokus på tilgængelighed, som også omfatter private medietjenesteudbydere, med henblik på at garantere loyale konkurrencevilkår uden at gribe ind i de offentlige interesser, der varetages af de audiovisuelle medietjenester. Dette direktiv bør derfor ikke finde anvendelse på public service-medietjenesteudbyderes websteder og mobilapplikationer.
- (24) Intet i dette direktiv har til formål at begrænse mediernes ytringsfrihed samt mediefriheden og mediernes pluralisme, eftersom disse frihedsrettigheder er garanteret i Unionen og medlemsstaterne, navnlig i medfør af artikel 11 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder ("chartret").

- (25) Visse ikkestatslige organisationer (NGO'er), som er frivillige selvejende organer, der er oprettet for hovedsagelig at forfølge mål uden gevinst for øje, og som leverer tjenesteydelser, der ikke er væsentlige for offentligheden, eksempelvis tjenesteydelser, som statslige, regionale eller lokale myndigheder ikke direkte kræver, eller tjenesteydelser, som ikke specifikt imødekommer navnlig personer med handicaps behov, kan falde ind under dette direktivs anvendelsesområde. For at undgå at pålægge sådanne NGO'er en uforholdsmæssig stor byrde bør direktivet ikke finde anvendelse på dem.
- (26) Ved dokumentformater bør forstås dokumenter, som ikke primært er beregnet til webbrug, og som findes på websider, såsom Adobe Portable Document Format (PDF), Microsoft Office-dokumenter eller tilsvarende (open source-) formater.
- (27) Tidsafhængige livemedier, som ligger online eller genudsendes efter liveudsendelsen, bør betragtes som forudindspillede tidsafhængige medier uden unødigt forsinkelse fra datoen for den oprindelige udsendelse eller genudsendelse af de tidsafhængige medier, idet den tid, der er strengt nødvendig til at gøre tidsafhængige medier tilgængelige, ikke overskrides, og idet der gives høj prioritet til væsentlige oplysninger vedrørende sundhed, velfærd og offentlig sikkerhed. Den nødvendige periode bør i princippet ikke overstige 14 dage. I begrundede tilfælde, f.eks. når det er umuligt at købe de relevante tjenesteydelser i tide, vil den nævnte periode undtagelsesvis kunne forlænges til den korteste tid, der er nødvendig til at gøre indholdet tilgængeligt.

- (28) Dette direktiv tilskynder offentlige organer til at gøre alt indhold tilgængeligt, men det har ikke til formål at begrænse det indhold, som offentlige organer lægger på deres websteder eller i deres mobilapplikationer, til tilgængeligt indhold alene. Når der tilføjes indhold, som ikke er tilgængeligt, bør offentlige organer, i det omfang det med rimelighed er muligt, tilføje tilgængelige alternativer på deres websteder eller i deres mobilapplikationer.
- (29) Når kort er bestemt til navigationsbrug, til forskel fra geografisk beskrivelse, kan tilgængelige oplysninger være nødvendige for at hjælpe personer, som ikke kan benytte visuelle oplysninger eller komplekse navigationsfunktioner efter hensigten, til eksempelvis at finde steder eller områder, hvor der udbydes tjenesteydelser. Der bør derfor tilbydes et tilgængeligt alternativ såsom postadresser og nærliggende stoppesteder for offentlig transport eller navne på steder eller regioner, som det offentlige organ ofte allerede har adgang til, i et format, der er enkelt og læsbart for de fleste brugere.

- (30) Indlejret indhold såsom indlejrede billeder eller videoer bør være omfattet af dette direktiv. Undertiden oprettes der imidlertid websteder og mobilapplikationer, hvor yderligere indhold senere kan tilføjes, eksempelvis et e-mailprogram, en blog, en artikel, som giver brugere mulighed for at tilføje kommentarer, eller applikationer, der understøtter indhold, som brugere bidrager med. Et andet eksempel kunne være en side såsom en portal eller et nyhedswebsted bestående af indhold, der er samlet fra adskillige bidragydere, eller websteder, der løbende automatisk indsætter indhold fra andre kilder, såsom når reklamer indsættes dynamisk. Sådant tredjepartsindhold bør ikke være omfattet af dette direktivs anvendelsesområde, forudsat at det hverken finansieres eller udvikles af det pågældende offentlige organ eller er under dets kontrol. Sådant indhold bør i princippet ikke anvendes, hvis det hindrer eller forringer funktionaliteten af den offentlige tjenesteydelse, som tilbydes på det pågældende webstedet eller i den pågældende mobile applikation. Hvis formålet med indhold på offentlige organers websteder eller i offentlige organers mobilapplikationer er at afholde høringer eller tilrettelægge forumdrøftelser, kan nævnte indhold ikke betragtes som tredjepartsindhold og bør derfor være tilgængeligt, med undtagelse af indhold, som brugere bidrager med, der ikke er under det pågældende offentlige organs kontrol.
- (31) Visse tilgængelighedskrav til websteder eller mobilapplikationer bør stadig overholdes, hvad angår metadata vedrørende reproduktion af genstande fra kulturhistoriske samlinger.

- (32) Dette direktiv bør ikke pålægge medlemsstaterne at gøre indholdet af arkiverede websteder eller mobilapplikationer tilgængelige, hvis det ikke længere opdateres eller redigeres, og hvis det ikke er nødvendigt for at udføre administrative processer. Med henblik på dette direktiv bør rent teknisk vedligeholdelse ikke anses for at udgøre opdatering eller redigering af et websted eller en mobilapplikation.
- (33) Skolers, børnehavers og vuggestuers væsentlige administrative onlinefunktioner bør gøres tilgængelige. Hvis det væsentlige indhold formidles via et andet websted på en tilgængelig måde, bør det ikke være nødvendigt også at gøre det tilgængeligt på den pågældende institutions websted.
- (34) Medlemsstaterne bør have mulighed for at udvide anvendelsen af dette direktiv til også at omfatte andre typer websteder og mobilapplikationer, navnlig intranet og ekstranet samt mobilapplikationer, der ikke er omfattet af dette direktiv, og som er udformet til og anvendes af et begrænset antal personer på arbejdspladser eller inden for uddannelse, og opretholde eller indføre foranstaltninger, der er i overensstemmelse med EU-retten og går videre end minimumskravene til websteders og mobilapplikationers tilgængelighed. Medlemsstaterne bør desuden tilskyndes til at udvide anvendelsen af dette direktiv til også at omfatte private enheder, som tilbyder faciliteter og tjenesteydelser, der er åbne for eller udbydes til offentligheden, herunder på områderne sundhed, børnepasning, social inklusion og social sikkerhed samt i transportsektoren og med hensyn til elektricitet, gas, varme, vand, elektronisk kommunikation og posttjenester, navnlig de tjenester, der er omhandlet i artikel 8-13 i direktiv 2014/25/EU.

- (35) Selv om dette direktiv ikke finder anvendelse på EU-institutioners websteder og mobilapplikationer, opfordres disse institutioner til at overholde dette direktivs tilgængelighedskrav.
- (36) Tilgængelighedskravene i dette direktiv har til hensigt at være teknologineutrale. De beskriver, hvad der skal være til stede, for at brugeren kan opfatte, anvende, fortolke og forstå et websted og en mobilapplikation og tilknyttet indhold. De fastlægger ikke i detaljer, hvilken teknologi der bør anvendes til bestemte websteder, onlineoplysninger eller mobilapplikationer. Dermed står de ikke i vejen for innovation.

- (37) De fire principper for tilgængelighed er: opfattelighed, dvs. at oplysninger og brugergrænsefladekomponenter skal præsenteres for brugerne på måder, som de kan opfatte; anvendelighed, dvs. at brugergrænsefladekomponenterne og navigationen skal kunne anvendes; forståelighed, dvs. at oplysningerne og betjeningen af brugergrænsefladen skal være forståelig; og robusthed, dvs. at indhold skal være robust nok til at kunne fortolkes stabilt af en bred vifte af brugeragenter, herunder teknologiske hjælpemidler. Disse tilgængelighedsprincipper omsættes til testbare succeskriterier, bl.a. dem, der danner grundlag for europæisk standard EN 301 549 V1.1.2 "Tilgængelighedskrav for offentlige indkøb af IKT-produkter og -tjenester i Europa" (2015-04) (europæisk standard EN 301 549 V1.1.2 (2015-04)), ved hjælp af harmoniserede standarder og en fælles metode til at teste, om indholdet på websteder og i mobilapplikationer er i overensstemmelse med disse principper. Denne europæiske standard blev vedtaget på grundlag af mandat M/376, som Kommissionen gav de europæiske standardiseringsorganisationer. Indtil referencerne for de harmoniserede standarder eller dele heraf offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*, bør de relevante bestemmelser i europæisk standard EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) anses for, hvad der som minimum skal gøres for at omsætte disse principper til praksis.
- (38) Hvis de i dette direktiv fastsatte tilgængelighedskrav ikke finder anvendelse, vil kravet om "tilpasninger i rimeligt omfang" i overensstemmelse med Rådets direktiv 2000/78/EF¹, FN-konventionen og anden relevant lovgivning fortsat finde anvendelse, og tilpasningerne bør foretages, hvor det er nødvendigt, navnlig på arbejdspladser og inden for uddannelse.

¹ Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv (EFT L 303 af 2.12.2000, s. 16).

- (39) Offentlige organer bør anvende de tilgængelighedskrav, der er fastsat i dette direktiv, i det omfang kravene ikke pålægger dem en uforholdsmæssig stor byrde. Dette betyder, at det i begrundede tilfælde måske ikke med rimelighed er muligt for et offentligt organ at gøre bestemt indhold fuldt tilgængeligt. Det offentlige organ bør dog fortsat gøre dette indhold så tilgængeligt som muligt og gøre det øvrige indhold fuldt tilgængeligt. Undtagelser fra at overholde tilgængelighedskravene på grund af den uforholdsmæssige store byrde, som de pålægger, bør ikke gå videre, end hvad der er strengt nødvendigt for at begrænse denne byrde med hensyn til det pågældende bestemte indhold i hvert enkelt tilfælde. Ved foranstaltninger, som pålægger en uforholdsmæssig stor byrde, bør forstås foranstaltninger, som vil pålægge et offentligt organ en uforholdsmæssig stor organisatorisk eller økonomisk byrde eller bringe organets evne til enten at opfylde sit formål eller offentliggøre oplysninger, der er nødvendige eller relevante for dets opgaver og tjenester, i fare, under hensyntagen til de sandsynlige resulterende fordele eller ulemper for borgere, navnlig personer med handicap. Kun rimelige grunde bør tages i betragtning ved en vurdering af, i hvilket omfang tilgængelighedskravene ikke kan opfyldes, fordi de vil pålægge en uforholdsmæssig stor byrde. Manglende prioritering, tid eller viden bør ikke betragtes som rimelige grunde. På samme måde bør der ikke være rimelige grunde til ikke at indkøbe eller udvikle softwaresystemer, der kan administrere indhold på websteder og i mobilapplikationer på en tilgængelig måde, eftersom der findes tilstrækkelige teknikker og tilrådede teknikker til at bringe disse systemer i overensstemmelse med tilgængelighedskravene.

- (40) Interoperabilitet i forbindelse med tilgængelighed bør sikre størst mulig indholdskompatibilitet med nuværende og fremtidige brugeragenter og teknologiske hjælpemidler. Mere specifikt bør indholdet på websteder og i mobilapplikationer forsyne brugeragenter med en fælles intern kodning af naturligt sprog, strukturer, relationer og sekvenser samt data i eventuelle indlejrede brugergrænsefladekomponenter. Interoperabilitet er således til gavn for brugerne, idet de kan anvende deres brugeragenter til at tilgå websteder og mobilapplikationer overalt; de vil også kunne nyde godt af flere valgmuligheder og lavere priser i hele Unionen. Interoperabilitet vil ligeledes gavne udbydere og indkøbere af produkter og tjenesteydelser vedrørende websteders og mobilapplikationers tilgængelighed.
- (41) Dette direktiv fastsætter tilgængelighedskrav for offentlige organers websteder og mobilapplikationer. For at gøre det lettere at bringe de berørte websteder og mobilapplikationer i overensstemmelse med disse krav er det nødvendigt at gøre en formodning om overensstemmelse gældende for de berørte websteder og mobilapplikationer, som opfylder harmoniserede standarder eller dele heraf, der er udarbejdet og offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1025/2012¹, og som har til formål at angive detaljerede specifikationer for disse krav. I henhold til nævnte forordning bør medlemsstaterne og Europa-Parlamentet have mulighed for at gøre indsigelse mod alle harmoniserede standarder, som efter deres opfattelse ikke fuldt ud opfylder de tilgængelighedskrav, der fastsættes i dette direktiv.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1025/2012 af 25. oktober 2012 om europæisk standardisering, om ændring af Rådets direktiv 89/686/EØF og 93/15/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/9/EF, 94/25/EF, 95/16/EF, 97/23/EF, 98/34/EF, 2004/22/EF, 2007/23/EF, 2009/23/EF og 2009/105/EF og om ophævelse af Rådets beslutning 87/95/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1673/2006/EF (EUT L 316 af 14.11.2012, s. 12).

- (42) De europæiske standardiseringsorganisationer har vedtaget europæisk standard EN 301 549 V1.1.2 (2015-04), der fastlægger krav om funktionsmæssig tilgængelighed for IKT-produkter og -tjenesteydelser, herunder webindhold, og som kan bruges i forbindelse med offentlige indkøb eller til at støtte andre politikker og lovgivning. Formodningen om overensstemmelse med de tilgængelighedskrav, der er fastsat i dette direktiv, bør baseres på punkt 9, 10 og 11 i europæisk standard EN 301 549 V1.1.2 (2015-04). Tekniske specifikationer, der vedtages på grundlag af dette direktiv, bør yderligere specificere europæisk standard EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) med hensyn til mobilapplikationer.
- (43) De tekniske specifikationer og standarder, der udarbejdes vedrørende tilgængelighedskraverne i dette direktiv, bør desuden tage højde for mobile enheders konceptuelle og tekniske forhold.
- (44) En tilgængelighedserklæring bør afgives af offentlige organer om deres websteders og mobilapplikationers overholdelse af de tilgængelighedskrav, der er fastsat i dette direktiv. Denne tilgængelighedserklæring bør, hvor det er relevant, omfatte de tilgængelige alternativer, der er indført.

- (45) Mobilapplikationer er tilgængelige fra forskellige kilder, blandt andre private applikationsbutikker. Der bør sammen med den beskrivelse af den mobile applikation, som brugerne får vist, inden de downloader en mobilapplikation, gives oplysninger om tilgængeligheden af mobilapplikationer fra offentlige organer, der downloades fra tredjepartskilder. Dette pålægger ikke store platformudbydere at ændre deres applikationsdistributionsmekanismer, men pålægger i stedet offentlige organer et krav om at gøre tilgængelighedserklæringen tilgængelig ved hjælp af eksisterende eller fremtidig teknologi.
- (46) En feedbackmekanisme bør oprettes for at enhver person har mulighed for at underrette det berørte offentlige organ om webstedets eller mobilapplikationernes manglende overholdelse af dette direktivs tilgængelighedskrav og at anmode om de oplysninger, der er undtaget. Sådanne anmodninger om oplysninger kan vedrøre indhold, der ikke er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde eller på anden vis er undtaget fra at skulle overholde de tilgængelighedskrav, der er fastsat i direktivet, såsom dokumentformater, forudindspillede tidsafhængige medier eller arkiverede websteders indhold. Ved hjælp af feedbackmekanismen knyttet til en håndhævelsesprocedure bør det være muligt for brugere af offentlige organers websteder eller mobilapplikationer at anmode om de nødvendige oplysninger, herunder tjenesteydelser og dokumenter. Det offentlige organ bør som opfølgning på en rimelig og berettiget anmodning give de pågældende oplysninger på en fyldestgørende og passende måde inden for en rimelig frist.

- (47) Medlemsstaterne bør træffe de nødvendige foranstaltninger for at øge bevidstheden om og for at fremme uddannelsesprogrammer vedrørende websteders og mobilapplikationers tilgængelighed for relevante interessenter og navnlig personale med ansvar for websteders og mobilapplikationers tilgængelighed. Relevante interessenter bør høres eller inddrages i udarbejdelse af indholdet af kurser og oplysningsordninger vedrørende tilgængelighed.
- (48) Det er vigtigt, at medlemsstaterne i tæt samarbejde med Kommissionen bør fremme anvendelsen af redigeringsværktøjer, som kan sikre en bedre gennemførelse af de tilgængelighedskrav, der er fastsat i dette direktiv. En sådan indsats kan have passiv form såsom at offentliggøre en liste over kompatible redigeringsværktøjer uden krav om anvendelse af disse værktøjer eller have aktiv form såsom krav om at anvende kompatible redigeringsværktøjer eller finansiere udviklingen heraf.
- (49) For at sikre korrekt gennemførelse af dette direktiv og navnlig gennemførelse af bestemmelserne om overensstemmelse med tilgængelighedskravene er det yderst vigtigt, at Kommissionen og medlemsstaterne regelmæssigt hører relevante interessenter. Ved relevante interessenter bør i dette direktiv forstås som omfattende organisationer, der repræsenterer personer med handicaps og ældres interesser, arbejdsmarkedets parter, virksomheder, der beskæftiger sig med udvikling af tilgængelighedssoftware vedrørende websteder og mobilapplikationer, samt civilsamfundet.

- (50) Overensstemmelse med de tilgængelighedskrav, der er fastsat i dette direktiv, bør overvåges periodisk. En harmoniseret monitoreringsmetode vil fastlægge en beskrivelse af, hvordan man på ensartet grundlag i alle medlemsstater kan kontrollere graden af overholdelse af tilgængelighedskravene samt indsamling af repræsentative stikprøver og monitoreringshyppighed. Medlemsstaterne bør periodisk aflægge rapport om resultatet af monitoreringen og mindst én gang om, hvilke foranstaltninger der er truffet i forbindelse med anvendelsen af dette direktiv.
- (51) Den monitoreringsmetode, der skal fastlægges af Kommissionen, bør være gennemsigtig, overførbar, sammenlignelig og reproducerbar. Reproducerbarheden af monitoreringsmetoden bør maksimeres under hensyntagen til det forhold, at menneskelige faktorer såsom brugertest kan have indflydelse herpå. For at forbedre sammenligneligheden af data mellem medlemsstaterne bør monitoreringsmetoden beskrive, hvordan resultatet af de forskellige test skal eller kan opstilles. Det bør være let at anvende monitoreringsmetoden for ikke at fjerne ressourcer fra opgaverne med at gøre indhold mere tilgængeligt.
- (52) For ikke at hindre innovation, for så vidt angår måling af websteders og mobilapplikationers tilgængelighed, bør medlemsstaterne, så længe det ikke hindrer sammenlignelighed af data i hele Unionen, kunne anvende mere avancerede monitoreringsteknologier på grundlag af den monitoreringsmetode, som Kommissionen skal fastlægge.

- (53) For at undgå systematisk anlæggelse af retssager, bør der fastsættes bestemmer om retten til adgang til en passende og effektiv procedure med henblik på at sikre overholdelse af dette direktiv. Dette berører ikke adgangen til effektive retsmidler som omhandlet i chartrets artikel 47. Den nævnte procedure bør omfatte retten til at indgive klage til enhver eksisterende national myndighed med kompetence til at træffe afgørelse om sådanne klager.
- (54) For at sikre korrekt anvendelse af formodningen om overensstemmelse med tilgængelighedskravene i dette direktiv bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, for så vidt angår ændring af dette direktiv ved opdatering af henvisningerne til europæisk standard EN 301 549 V1.1.2 (2015-04). Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning¹. For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.

¹ EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

- (55) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af de relevante bestemmelser i dette direktiv bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Undersøgelserproceduren bør anvendes til at fastsætte: tekniske specifikationer for tilgængelighedskravene; den metode, som medlemsstaterne bør benytte til monitorering af de berørte websteders og mobilapplikationers overensstemmelse med disse krav; og nærmere regler for medlemsstaternes rapportering til Kommissionen om resultaterne af monitoreringen. Rådgivningsproceduren bør anvendes til vedtagelse af gennemførelsesretsakter om fastlæggelse af en standardtilgængelighedserklæring, der ikke har indvirkning på arten eller omfanget af de forpligtelser, der følger af dette direktiv, men tjener til at lette anvendelsen af de regler, som fastsættes heri. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011¹.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

- (56) Målet for dette direktiv, nemlig oprettelse af et harmoniseret marked for tilgængelighed af offentlige organers websteder og mobilapplikationer, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, da det kræver harmonisering af forskellige regler, der i øjeblikket findes i de forskellige medlemsstaters retssystemer, men kan bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

1. For at forbedre det indre markeds funktion har dette direktiv til formål indbyrdes at tilnærme medlemsstaternes love og administrative bestemmelser vedrørende tilgængelighedskrav til offentlige organers websteder og mobilapplikationer, så disse websteder og mobilapplikationer bliver mere tilgængelige for brugere, navnlig for personer med handicap.
2. Dette direktiv fastsætter bestemmelser, der pålægger medlemsstaterne at sikre, at offentlige organers websteder, uafhængigt af den enhed, der anvendes til at opnå adgang hertil, og mobilapplikationer opfylder de tilgængelighedskrav, der er fastsat i artikel 4.
3. Dette direktiv finder ikke anvendelse på følgende websteder og mobilapplikationer:
 - a) websteder og mobilapplikationer tilhørende public service-medietjenesteudbydere og deres datterselskaber samt tilhørende andre organer eller deres datterselskaber som opfylder en public service-medietjenesteudbyderopgave
 - b) websteder og mobilapplikationer tilhørende NGO'er, der ikke leverer tjenesteydelser, som er væsentlige for offentligheden, eller tjenesteydelser, der specifikt vedrører behovene hos eller er beregnet til personer med handicap.

4. Dette direktiv finder ikke anvendelse på følgende indhold på websteder og i mobilapplikationer:
- a) dokumentformater, der er offentliggjort inden den ... [21 måneder efter dette direktivs ikrafttræden], medmindre sådant indhold er nødvendigt for aktive administrative processer i forbindelse med de opgaver, som det pågældende offentlige organ varetager
 - b) forudindspillede tidsafhængige medier, der er offentliggjort inden den ... [45 måneder efter dette direktivs ikrafttræden]
 - c) tidsafhængige livemedier
 - d) onlinekort og kortlægningstjenester, så længe væsentlige oplysninger gives på en tilgængelig digital måde for så vidt angår kort, der er bestemt til navigationsbrug
 - e) tredjepartsindhold, der hverken er finansieret eller udviklet af eller er under kontrol af det pågældende offentlige organ
 - f) reproduktioner af genstande fra kulturhistoriske samlinger, der ikke kan gøres fuldt tilgængelige på grund af enten:
 - i) uforenelighed af tilgængelighedskravene med enten konservering af den pågældende genstand eller reproduktionens autenticitet (f.eks. kontrast), eller
 - ii) manglende automatiserede og omkostningseffektive løsninger, der let kan udtage teksten fra manuskripter eller andre genstande fra kulturhistoriske samlinger og omforme den til indhold, der er forenelig med tilgængelighedskravene

- g) indhold på ekstranet og intranet, dvs. websteder, som kun er tilgængelige for en lukket gruppe personer og ikke for offentligheden som sådan, og som er offentliggjort inden den ... [33 måneder efter dette direktivs ikrafttræden], indtil sådanne websteder undergår en væsentlig revision
 - h) indhold på websteder og i mobilapplikationer, der kvalificeres som arkiver, hvilket betyder, at de kun har indhold, der hverken er nødvendigt for aktive administrative processer eller er opdateret eller redigeret efter den ... [33 måneder efter dette direktivs ikrafttræden].
5. Medlemsstaterne kan udelukke skolers, børnehavers og vuggestuers websteder og mobilapplikationer fra dette direktivs anvendelsesområde, med undtagelse af indhold heraf, der er forbundet med væsentlige administrative onlinefunktioner.

Artikel 2

Minimumsharmonisering

Medlemsstaterne kan opretholde eller indføre foranstaltninger, der er i overensstemmelse med EU-retten, og som går videre end de minimumskrav til websteders og mobilapplikationers webtilgængelighed, der er fastsat i dette direktiv.

Artikel 3

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- 1) "offentligt organ": staten, regionale eller lokale myndigheder, offentligretlige organer som defineret i artikel 2, stk. 1, nr. 4), i direktiv 2014/24/EU eller sammenslutninger af en eller flere af sådanne myndigheder eller en eller flere af sådanne offentligretlige organer, hvis disse sammenslutninger er oprettet specifikt med henblik på at imødekomme almenhedens behov, dog ikke behov af industriel eller kommerciel karakter
- 2) "mobilapplikationer": applikationssoftware, der er udformet og udviklet af eller på vegne af offentlige organer til brug for den brede offentlighed på mobile enheder såsom smartphones og tablets. Mobilapplikationer omfatter ikke den software, der kontrollerer disse enheder (mobile operativsystemer) eller hardware
- 3) "standard": en standard som defineret i artikel 2, nr. 1), i forordning (EU) nr. 1025/2012
- 4) "europæisk standard": en europæisk standard som defineret i artikel 2, nr. 1), litra b), i forordning (EU) nr. 1025/2012
- 5) "harmoniseret standard": en harmoniseret standard som defineret i artikel 2, nr. 1), litra c), i forordning (EU) nr. 1025/2012

- 6) "tidsafhængige medier": medier af følgende typer: kun audio, kun video, audio og video samt audio og/eller video kombineret med interaktion
- 7) "genstande fra kulturhistoriske samlinger": privat eller offentligt ejede goder, der har historisk, kunstnerisk, arkæologisk, æstetisk, videnskabelig eller teknisk interesse, og som indgår i samlinger, der konserveres af kulturelle institutioner såsom biblioteker, arkiver og museer
- 8) "måledata": de kvantitative resultater af den monitoreringsaktivitet, der udføres for at kontrollere, at offentlige organers websteder og mobilapplikationer overholder tilgængelighedskravene i artikel 4. Måledata omfatter både kvantitative oplysninger om en stikprøve af testede websteder og mobilapplikationer (antal websteder og applikationer, eventuelt med antallet af besøgende eller brugere, mv.) og kvantitative oplysninger om tilgængelighedsniveauet

Artikel 4

Krav til websteders og mobilapplikationers tilgængelighed

Medlemsstaterne sikrer, at offentlige organer træffer de nødvendige foranstaltninger til at gøre deres websteder og mobilapplikationer mere tilgængelige ved at gøre dem opfattede, anvendelige, forståelige og robuste.

Artikel 5

Uforholdsmæssig stor byrde

1. Medlemsstaterne sikrer, at offentlige organer anvender de tilgængelighedskrav, der er fastsat i artikel 4, i det omfang disse krav ikke pålægger offentlige organer en uforholdsmæssig stor byrde med henblik på nævnte artikel.
2. Med henblik på at vurdere, i hvilket omfang overholdelse af de tilgængelighedskrav, der er omhandlet i artikel 4, pålægger en uforholdsmæssig stor byrde, sikrer medlemsstaterne, at de pågældende offentlige organer tager hensyn til relevante forhold, herunder følgende:
 - a) det pågældende offentlige organs størrelse, ressourcer og art, og
 - b) de anslåede omkostninger og fordele for det pågældende offentlige organ i forhold til de anslåede fordele for personer med handicap under hensyntagen til hyppigheden og varigheden af brugen af det specifikke websted eller den specifikke mobile applikation.
3. Med forbehold af denne artikels stk. 1 foretager det pågældende offentlige organ den indledende vurdering af, i hvilket omfang overholdelse af de tilgængelighedskrav, der er fastsat i artikel 4, pålægger en uforholdsmæssig stor byrde.

4. Når et offentligt organ anvender den i denne artikels stk. 1 fastsatte undtagelse for et bestemt websted eller en bestemt mobilapplikation efter at have foretaget en vurdering som omhandlet i denne artikels stk. 2, redegør organet i den tilgængelighedserklæring, der er omhandlet i artikel 7, for de dele af tilgængelighedskravene, som ikke kunne overholdes, og giver i givet fald tilgængelige alternativer.

Artikel 6

Formodning om overensstemmelse med tilgængelighedskravene

1. Indhold af websteder og mobilapplikationer, der opfylder harmoniserede standarder eller dele heraf, hvis referencer er offentliggjort af Kommissionen i *Den Europæiske Unions Tidende* i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 1025/2012, formodes at være i overensstemmelse med de i artikel 4 fastsatte tilgængelighedskrav, der er omfattet af disse standarder eller dele heraf.
2. Når der ikke er offentliggjort referencer til harmoniserede standarder, jf. denne artikels stk. 1, formodes mobilapplikationers indhold, der opfylder de tekniske specifikationer eller dele heraf, at være i overensstemmelse med de i artikel 4 fastsatte tilgængelighedskrav, der er omfattet af disse tekniske specifikationer eller dele heraf.

Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter, der fastsætter de tekniske specifikationer, der er omhandlet i dette stykkes første afsnit. Disse tekniske specifikationer skal opfylde de tilgængelighedskrav, der er fastsat i artikel 4, og skal mindst sikre et tilgængelighedsniveau, der svarer til niveauet i europæisk standard EN 301 549 V1.1.2 (2015-04).

De i dette stykkes andet afsnit omhandlede gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 11, stk. 3. Den første af disse gennemførelsesretsakter vedtages, hvis der ikke er offentliggjort referencer til de harmoniserede standarder, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 1, senest den ... [24 måneder efter dette direktivs ikrafttrædelsesdato].

3. Hvis der ikke er offentliggjort referencer til de harmoniserede standarder, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, formodes indhold af websteder, der opfylder de relevante krav i europæisk standard EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) eller dele heraf, at være i overensstemmelse med de i artikel 4 fastsatte tilgængelighedskrav, der er omfattet af disse relevante krav eller dele heraf.

Hvis der ikke er offentliggjort referencer til de harmoniserede standarder, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, og tekniske specifikationer som omhandlet i denne artikels stk. 2 ikke findes, formodes indhold af mobilapplikationer, der opfylder de relevante krav i europæisk standard EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) eller dele heraf, at være i overensstemmelse med de i artikel 4 fastsatte tilgængelighedskrav, der er omfattet af disse relevante krav eller dele heraf.

4. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 10 med henblik på at ændre denne artikels stk. 3 ved opdatering af henvisningerne til europæisk standard EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) for at henvise til en nyere udgave af denne standard eller en europæisk standard, der erstatter den, når denne udgave eller standard opfylder de tilgængelighedskrav, der er fastsat i artikel 4, og mindst sikrer et tilgængelighedsniveau, der svarer til niveauet i europæisk standard EN 301 549 V1.1.2 (2015-04).

Artikel 7

Yderligere foranstaltninger

1. Medlemsstaterne sikrer, at offentlige organer afgiver og regelmæssigt ajourfører en detaljeret, udtømmende og klar tilgængelighedserklæring vedrørende deres websteders og mobilapplikationers overholdelse af dette direktiv.

For så vidt angår websteder afgives tilgængelighedserklæringen i et tilgængeligt format med anvendelse af den standardtilgængelighedserklæring, der er omhandlet i stk. 2, og offentliggøres på det relevante websted.

For så vidt angår mobilapplikationer afgives tilgængelighedserklæringen i et tilgængeligt format ved anvendelse af den standardtilgængelighedserklæring, der er omhandlet i stk. 2, og offentliggøres på webstedet for det offentlige organ, der har udviklet den pågældende mobilapplikation, eller sammen med andre oplysninger, der er tilgængelige, når applikationen downloades.

Erklæringen skal indeholde følgende:

- a) en forklaring vedrørende de dele af indholdet, der ikke er tilgængelige, og årsagerne til denne utilgængelighed og i givet fald de tilgængelige alternativer, der er indført
- b) en beskrivelse af og et link til en feedbackmekanisme, der giver enhver person mulighed for at underrette det berørte offentlige organ om dets websteds eller mobilapplikations manglende overholdelse af de i artikel 4 fastsatte tilgængelighedskrav og at anmode om de oplysninger, der er undtaget i medfør af artikel 1, stk. 4, og artikel 5, og

- c) et link til den håndhævelsesprocedure, der er fastsat i artikel 9, og som kan benyttes i tilfælde af et utilfredsstillende svar på underretningen eller feedbacken.

Medlemsstaterne sikrer, at offentlige organer giver et fyldestgørende svar på underretningen eller anmodningen inden for en rimelig frist.

2. Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter, der indeholder en standardtilgængelighedserklæring Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 11, stk. 2. Senest den ... [to år efter dette direktivs ikrafttræden] vedtager Kommissionen den første sådanne gennemførelsesretsakt.
3. Medlemsstaterne træffer foranstaltninger til at lette anvendelse af de tilgængelighedskrav, der er fastsat i artikel 4, på andre typer websteder eller mobilapplikationer end dem, der er omhandlet i artikel 1, stk. 2, og navnlig på websteder eller mobilapplikationer, der er omfattet af gældende nationale love om tilgængelighed.
4. Medlemsstaterne fremmer og letter uddannelsesprogrammer vedrørende tilgængelighed af websteder og mobilapplikationer for relevante interessenter og personale i offentlige organer, der er udformet med henblik på at oplære dem i at oprette, administrere og opdatere det tilgængelige indhold på websteder og i mobilapplikationer.
5. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at øge bevidstheden om de tilgængelighedskrav, der er fastsat i artikel 4, fordelene heraf for brugerne og ejerne af websteder og mobilapplikationer samt muligheden for at give feedback i tilfælde af manglende overholdelse af dette direktivs krav, jf. denne artikel.

6. Med henblik på den monitorering og rapportering, der er omhandlet i artikel 8, letter Kommissionen samarbejde på EU-plan mellem medlemsstaterne og mellem medlemsstaterne og relevante interessenter med henblik på at udveksle bedste praksis mellem dem og evaluere den monitoreringsmetode, der er omhandlet i artikel 8, stk. 2, den markedsmæssige og teknologiske udvikling og fremskridtene inden for websteders og mobilapplikationers tilgængelighed.

Artikel 8

Monitorering og rapportering

1. Medlemsstaterne monitorerer periodisk, hvorvidt offentlige organers websteder og mobilapplikationer overholder de tilgængelighedskrav, der er fastsat i artikel 4, på grundlag af den monitoreringsmetode, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 5.
2. Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter, der fastlægger en metode til monitorering af websteders og mobilapplikationers overensstemmelse med tilgængelighedskravene, jf. artikel 4. Denne metode skal være gennemsigtig, overførbar, sammenlignelig, reproducerbar og let at anvende. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 11, stk. 3. Senest den ... [to år efter dette direktivs ikrafttrædelsesdato] vedtager Kommissionen den første sådanne gennemførelsesretsakt.

3. Den monitoreringsmetode, der er omhandlet i stk. 2, kan tage hensyn til ekspertanalyser og skal omfatte:
- a) monitoreringshyppighed og prøveudtagning af de websteder og mobilapplikationer, der skal overvåges
 - b) for så vidt angår websteder, prøveudtagning af websider og indholdet på disse sider
 - c) for så vidt angår mobilapplikationer, det indhold, der skal testes, under hensyntagen til tidspunktet for den oprindelige lancering af applikationen og af efterfølgende funktionsopdateringer
 - d) en beskrivelse af, hvordan overholdelsen eller manglende overholdelse af tilgængelighedskravene i artikel 4 skal påvises på behørig vis, idet der henvises direkte til de relevante beskrivelser, når det er relevant, i den harmoniserede standard eller i mangel heraf i de tekniske specifikationer, der er omhandlet i artikel 6, stk. 2, eller i den europæiske standard, der er omhandlet i artikel 6, stk. 3
 - e) i tilfælde af identificerede mangler, en mekanisme til forelæggelse af data og oplysninger om overholdelse af de tilgængelighedskrav, der er fastsat i artikel 4, i et format, der kan anvendes af offentlige organer til at afhjælpe disse mangler, og
 - f) passende ordninger, herunder om nødvendigt eksempler og anvisninger, vedrørende automatiske og manuelle test og brugervenlighedstest, kombineret med rammen for prøveudtagningen, på en måde, der er forenelig med monitoreringens og rapporteringens hyppighed.

4. Senest den ... [fem år efter dette direktivs ikrafttrædelsesdato] og derefter hvert tredje år aflægger medlemsstaterne rapport til Kommissionen om resultatet af monitoreringen, herunder måledata. Denne rapport udarbejdes på grundlag af de rapporteringsordninger, der er omhandlet i denne artikels stk. 6. Rapporten skal også indeholde oplysninger om anvendelsen af den håndhævelsesprocedure, der er fastsat i artikel 9.
5. For så vidt angår de foranstaltninger, der vedtages i henhold til artikel 7, skal den første rapport også omfatte følgende:
- a) en beskrivelse af de mekanismer, der er oprettet af medlemsstaterne til høring af de relevante interessenter om websteders og mobilapplikationers tilgængelighed
 - b) procedurer for offentliggørelse af eventuel udvikling inden for tilgængelighedspolitik for websteder og mobilapplikationer
 - c) erfaringer fra og resultater af gennemførelsen af bestemmelserne om overensstemmelse med tilgængelighedskravene, jf. artikel 4, og
 - d) oplysninger om uddannelses- og oplysningsaktiviteter.

Når der er foretaget betydelige ændringer i forhold til de aspekter, der er omhandlet i første afsnit, medtager medlemsstaterne oplysninger om de nævnte ændringer i deres efterfølgende rapporter.

6. Indholdet af alle rapporter, der ikke behøver at omfatte en liste over de undersøgte websteder, mobilapplikationer eller offentlige organer, offentliggøres i et tilgængeligt format. Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter, der fastlægger ordninger for medlemsstaternes rapportering til Kommissionen. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 11, stk. 3. Senest den ... [to år efter dette direktivs ikrafttrædelsesdato] vedtager Kommissionen den første sådanne gennemførelsesretsakt.
7. Senest den ... [21 måneder efter dette direktivs ikrafttrædelsesdato] meddeler medlemsstaterne Kommissionen, hvilket organ, der er udpeget til at udføre monitorerings- og rapporteringsopgaverne.

Artikel 9

Håndhævelsesprocedure

1. Medlemsstaterne sikrer, at der findes en fyldestgørende og effektiv håndhævelsesprocedure, for at sikre overholdelsen af dette direktiv for så vidt angår kravene i artikel 4 og 5 og artikel 7, stk. 1. Medlemsstaterne sørger navnlig for, at der findes en håndhævelsesprocedure, f.eks. mulighed for at kontakte en ombudsmand, for at sikre effektiv håndtering af de underretninger eller anmodninger, der modtages som fastsat i artikel 7, stk. 1, litra b), og gennemgå den vurdering, der er omhandlet i artikel 5.
2. Senest den ... [21 måneder efter dette direktivs ikrafttrædelsesdato] meddeler medlemsstaterne Kommissionen, hvilket organ der er ansvarligt for håndhævelsen af dette direktiv.

Artikel 10

Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.
2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 4, stk. 6, tillægges Kommissionen for en ubegrænset periode fra den ... [seks måneder efter dette direktivs ikrafttrædelsesdato].
3. Den i artikel 6, stk. 4, omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Inden vedtagelse af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.
5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.

6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 6, stk. 4, træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 11

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af et udvalg. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.
3. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

1. *Artikel 12*

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den ... [21 måneder efter dette direktivs ikrafttrædelsesdato]. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.
3. Medlemsstaterne anvender disse love og bestemmelser som følger:
 - a) på offentlige organers websteder, der ikke er offentliggjort inden den ... [21 måneder efter dette direktivs ikrafttrædelsesdato]: fra den ... [33 måneder efter dette direktivs ikrafttrædelsesdato]
 - b) på offentlige organers websteder, der ikke er omfattet af litra a): fra den ... [45 måneder efter dette direktivs ikrafttrædelsesdato]
 - c) på offentlige organers mobilapplikationer: fra den ... [54 måneder efter dette direktivs ikrafttrædelsesdato].

Artikel 13

Revision

Kommissionen tager anvendelsen af dette direktiv op til revision senest den ... [66 måneder efter dette direktivs ikrafttrædelsesdato]. Ved revisionen tages der hensyn til medlemsstaternes rapporter om resultaterne af den monitorering, der er fastsat i artikel 8, og anvendelsen af den håndhævelsesprocedure, der er fastsat i artikel 9. Revisionen skal også indeholde en gennemgang af teknologiske fremskridt, der kan fremme tilgængelighed for visse typer indhold, som ikke er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde. Resultaterne af denne revision offentliggøres i et tilgængeligt format.

Artikel 14

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 15

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i ...,

På Europa-Parlamentets vegne

På Rådets vegne

Formand

Formand
